

6^e praktijkles Turnhout.

1. Groenbemesters zaaien. Afgelopen zaterdag 9 juli zijn in de vrije tuintjes groenbemesters in gezaaid. Begroeiing van deze vrije percelen is namelijk veel beter, dan deze braak te laten liggen. Want een weelderige begroeiing van onkruid is dan een natuurlijke reactie. Er is gekozen voor 4 verschillende groenbemesters per vrije tuin, om te voorkomen, dat toekomstige tuiniers geen gebruik zouden kunnen maken van de betreffende groenbemester binnen hun wisselteeltplan. Dit zou namelijk het geval zijn als een vrije tuin geheel bezaaid zou worden met een enkele groenbemester. Om dezelfde reden is tevens gekozen voor groenbemesters die behoren tot andere families dan de groenten en dus totaal geen problemen stellen bij de vruchtwisseling. Er is vastgelegd voor de toekomstige tuinier waar welke groenbemester heeft gestaan. Het betreft de volgende groenbemesters.

a. Phacelia.

Phacelia behoort tot de bosliefjes familie en werd in oorsprong als sier- en bijenplant gebruikt. De bloemen zijn blauw, soms ook roze of wit. De plant is met geen enkel cultuurgewas verwant en bijgevolg ideaal als teeltwisselaar.

Op voldoende vochtige grond komt het gewas zeer snel op en bedekt het spoedig de bodem, zodat zaadkiemend onkruid weinig kans krijgt. Het wortelstelsel is sterk ontwikkeld. Al na twee maanden sterven de oudste wortels af en krijgt het bodem leven alle kans om ze af te breken. De maximale ontwikkeling van het loof krijgt men 50 tot 60 dagen na het zaaien.

Phacelia is zeer vorstgevoelig : zelfs bij enkele graden vorst aan de grond zakken de stengels reeds ineen en bedekken ze de bodem. Ze kunnen zo de hele winter als bodenbedekking blijven liggen op het betreffende perceel. Als de vorst uitblijft en de plant zaad gaat vormen, is het beter een keer te maaien om het volgende seizoen zeker geen problemen te hebben met ongewenste Phacelia plantjes. De wortels van Phacelia scheiden een stof af die in lichte mate de ontwikkeling van aaltjes remt. Phacelia laat zich gemakkelijk afhakken of uittrekken.

b. Boekweit.

Boekweit behoort tot de duizendknoopfamilie. In de moestuin zijn alleen rabarber en veldzuring leden van dezelfde familie. Maar omdat deze beiden doorlevende/ vaste gewassen zijn, heeft ook Boekweit geen negatieve effecten op de teeltwisseling. Boekweit kan in de droogste en armste gronden gezaaid worden en groeit ook zonder bemesting. Ook Boekweit is zeer vorstgevoelig. De plant levert wel minder materiaal op en bedekt de grond wat minder goed dan Phacelia. Het is ook een bijenplant. De driekantige vruchtjes kunnen tot meel worden vermalen, waarvan pannenkoeken kunnen worden gebakken.

c. Spurrie.

Spurrie behoort tot de anjerfamilie. In de moestuin heeft ook deze plant geen familieleden en dus geen effect op wisselteelt. Spurrie gedijt heel goed als groenbemester op lichte zandige gronden. Meestal kiest men reuzenspurrie, omdat deze later bloeit dan de gewone spurrie. Spurrie vormt vele minuscule kleine witte

bloemetjes. In de Kempen was Spurrie vroeger de spil van het boerenbedrijf als nateelt van rogge : zonder Spurrie geen vee, zonder vee geen mest, zonder mest geen graan.

d. Bernagie.

Bernagie wordt ook Borage of komkommerkruid genoemd en is lid van de ruwbladigen. En dus zonder leden in de moestuin eveneens geen enkel probleem voor de wisselteelt. Het is een echte bijenplant. Zaadvorming moet in elk geval vermeden worden want Bernagie zaait zichzelf heel vlot uit.

Tabel : overzicht van de eigenschappen en kenmerken.

	Phacelia	Spurrie	Bernagie	Boekweit
bodemtype	alle	zand	leem, lichte klei	zand
zaaitijdstip	tot 15 aug	tot 15 aug	tot 31 aug	tot 15 juli
zaadhoeveelheid (g per m2)	10	30	6 - 9	10
zaaidiepte (cm)	1 - 2	1 - 2	2 - 3	2 - 3
rijafstand (cm)	breedwerpig	breedwerpig	20 - 30	15 - 30
groeisnelheid	snel	snel	snel	zeer snel
grondbedekking	zeer goed	matig	matig	matig
droogteresistentie	goed	goed	slecht	zeer goed
lengte v/h gewas (cm)	middelmaat 45	kort	vrij lang 80	lang
vorstgevoeligheid	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig
Opbrengst (kg /are)	30	30	30	laag